

Titel: Kapitel XXI.

Citation: "Kapitel XXI.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e29052/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 208.

Ved sidste Punktum i første Stykke er kun udtrykt, at Gyldigheden af det i Retsmødet foretagne ikke kan angribes under Henvisning til, at Anklagelsen af Sigtede ikke har været, som den burde være, naar Sigtede dog faktisk er mødt. Udbliver Sigtede, maa Retten afgøre, om Mødet skal udskydes, til han kan bringes til Stede, eller ej; hvor der er Tale om en anticiperet Bevisførelse af saadan Art, at Sigtedes Nærværelse maa anses fornøden, bør Udskyttelse dog altid finde Sted, hvis saadant blot er muligt, jfr. Paragraffens sidste Stykke sammenholdt med § 207, sidste Stykke. Tilføjelseltale af Reglen om Forhvarerens Afgang til, førend en anticiperet Bevisførelse finder Sted, at blive bekendt med Sagens Dokumenter, maa efter Omstændighederne kunne have samme Følger, som ovenfor ved § 207, sidste Stykke, omtalt med Hensyn til Sigtedes Af-tilfjebestemmelser.

§ 210.

Den Omstændighed, at Afhørelsen sker ved Dommeren, betyder, at der ikke er nogen absolut Nødvendighed for, at Raatalemyndigheden er repræsenteret i det paagældende Retsmøde, forudat at Dommeren forud er i Besiddelse af Oplysning om, hvad den Paagældende skal spørges om. Om Nødvendigheden af Sigtedes Tilfjebestemmelser, jfr. § 207, sidste Stykke.

Den udtryklige Begrænsning af Afgangten til gentagen Afhørelse af Sigtede, som det tidligere Forslags § 237 indeholdt, er udeladt som upraktisk og i Virkeligheden kun givende en illusorisk Garanti. Sigtede er tilstrækkelig beskattet ved sin Ret til paa ethvert Punkt at vægre sig ved at svare. Paa den anden Side er indsat en Bestemmelse om Ret for Forhvareren til ved anticiperet Bevisførelse at begære yderligere Spørgsmaal stillede.

§ 211.

Naar der i 1ste Stykke er indsat en Bestemmelse om, at Forundersøgelsen standses, naar Retten finder, at Lovens Betingelser for dens Virksomhed ikke ere til Stede, er dette en ligefrem Konsekvens af Reglen i § 203. Hvad enten Retten straks er paa det rene med eller først senere bliver klar over, at en af de nævnte Betingelser mangler, maa deri ligge en Hindring for Forundersøgelsen. — Med 1ste Stykke jernføres § 353. — Med sidste Stykkes sidste Punktum sammenholdes § 215, 2det Stykke.

§ 214.

Med Hensyn til Reglen i 1ste Stykke, bemærkes, at den i det tidligere Forslag gjorte Begrænsning — at Forundersøgelsen ikke maa sluttes for en enkelt Forbrydelse, naar nogen af de Forbrydelser, hvis Undersøgelse ikke er moden til Slutning, antages at medføre en strengere Strafart — er udeladt som upraktisk. Thi vel bør Dommeren blandt andet tage dette Hensyn i Betragtning, men optages det i Form af et ubetinget Raabud, kan det føre til, at de mindre og flere Sager maa henstaa i Raaneber efter f. Eks. et fraværende Hovedvidne i en større Sag, der maatte tilfjebst falder ud til Tatet.

§ 215.

Den i det tidligere Forslag satte 14 Dages Frist for Indlevering af Anklagestrif er opgivet som altsor kategorisk. Til Genæld er indsat den tidligere omtalte Regel om, at Undersøgelisdommeren, hvor Sigtede er fængslet, skal fastsætte en Frist for Fængslingens Varighed, jfr. hermed § 211, in fine.

Fjerde Afsnit.

Tiltale og Domsforhandling ved Landsret.

Kapitel XXI.

Nærværende Kapitel indeholder i forførtet og simplificeret Form Regler, hvis Bestemmelse i det hele svarer til, hvad der i det tidligere Forslag søgtes opnaet ved Reglerne i dettes 4de Afsnit, Kapitel I og II, dog med den Hovedforskel, at nærværende Udsat ikke har optaget det tidligere Forslags særlige „Døvnings“-Stadium.

Efter det tidligere Forslag skulde Retten (eller i alt Fald dennes Formand), forinden Anklagestriften kunde forlyndes Tiltalte, underkaste Sagens Formalia en foreløbig Prøvelse; naar efter denne Prøvelse Anklagestriften var forlyndt, skulde der bestemmes en Frist, i Løbet af hvilken Tiltalte bl. a. kunde fremkomme med Indsigelser, gaende ud paa, enten at formelle Mangler hindrede Sagens videre Fremme, eller at det foreliggende Bevismateriale ikke frembød tilstrækkeligt Grundlag for Anklagens Døvnings til Domsforhandling. Naar endelig

denne Frist var udløben, skulde Retten i et dertil berammet Møde træffe Bestemmelse om, hvorvidt Sagen skulde henvises til Domsforhandling eller ikke, hvorved den eventuelt havde at prøve de Indsigelser, som i nyssævante Hensende vare fremkomne fra Tiltaltes Side. Endvidere skulde Retten eller dens Formand paa det heromhandlede Stadium af egen Drist prøve Hensigtsmæssigheden af den Naade, hvorpaa Overanklageren havde opgjort at ville fremføre sine Beviser, og henholdsvis approbere eller underkende hans Forslag herom, ligesom Retten allerede paa dette Trin af egen Drist skulde kunne tage Bestemmelse om Bevisers Førelse.

Naar et tilhørende særskilt Processtadium ikke er bibeholdt i nærværende Udkast, har dette for det første sin Grund i, at der herved efter Kommissionens Mening vilde bevirkes en Forholing af Sagerne, som i de allerførste Sager vilde vise sig ganske unyttig. Afgang for Retten til af egen Drist allerede inden Domsforhandlingen at bringe saadanne Sager ud af Verden, om hvilke det er aabenbart, at en Domsforhandling vilde være spildt Arbejde, enten fordi Sagen lider af formelle Mangler, der nødvendigvis maa føre til Afvisning, eller fordi en Domfærdelse er ubeløst af retlige Grunde, ja endelig Afgang for Tiltalte til at fremkomme med Begæring i saa Hensende, kan gives, uden at hver eneste Sags Fremme behøver at sinkes ved at gennæmgaas et særskilt Stadium til saadanne Spørgsmaalss Prøvelse. Hvad der næst angaar den Afgang, som det tidligere Udkast oabneede til allerede paa dette foreløbige Stadium at saa Rettens Afgørelse af, hvorvidt det foreliggende Bevismateriale afgiver tilstrækkeligt Grundlag for Sagens videre Fremme, da har man anset saadan Afgang for uheldig. Paa den ene Side finder man nemlig, at den ikke vil være af nogen væsentlig Betydning for Sigtene, og at derfor intet væsentligt vil vindes til Gengæld for den Tid og Kraft, som vilde spildes paa denne foreløbige Prøvelse i de Sager, hvor dens Udfald blev, at Sagen dog maatte gaa til Dom; og paa den anden Side mener man, at Rettens ubilbede Stilling under Domsforhandlingen efter Omstændighederne vil kunne præjudiceres ved, at den allerede har maattet ubtale sig om Bevislighederne (i disses foreløbige Form) for Tiltaltes Skyld. Endelig vil der, naar det skal være Retten eller dens Formand, der regelmæssigt træffer Bestemmelse — efter Indstilling af Parterne — om, hvilke Beviser der maa fremføres under Domsforhandlingen, og paa hvilken Naade dette skal ske, derved

ikke blot sættes et ganske overflødigt Arbejde paa Formanden, men Ansæret for Naaden, paa hvilken Bevisførelsen iværksettes, vil paa en skadelig Naade fortykkes, idet det fra Overanklageren, som paa dette Trin er den, der kan have bedst Oversigt over Sagen og over de forhaandenværende Bevismidler, de enkelte Vidners Bærd o. i. v., mere eller mindre læses over paa Retten eller dennes Formand. Denne Ordning vil derhos kunne støde Rettens upartiske Stilling, naar senere under Domsforhandlingen det Spørgsmaal rejser sig, om man bør nøjes med den Bevisførelse, som har fundet Sted overensstemmende med den forinden Domsforhandlingen trafte Bestemmelse, eller om det ikke f. Eks. vil være nødvendigt at ublætte Sagen for at afhøre for den dømmende Ret et Vidne, hvis Indfaldelse for denne Retten den Gang antog for uundvædig.

Kommissionen har af disse Grunde ment, at forudgaaende Afgørelser af Retten vedrørende Bevisførelsen ikke bør finde Sted udenfor Tilfælde, hvor der mellem Parterne opstaar Uenighed om, paa hvilken Naade et Bevis skal føres, f. Eks. om et Vidne skal afhøres for den dømmende Ret eller for en Undersøgelsesret, eller om Bevisforanstaltninger, der ere begærede af Tiltalte, skulle iværksettes, samt saadanne Tilfælde, hvor en Beslutning af Retten er nødvendig ifølge Reglerne i 2det Afsnit, — saaledes hvor der begæres Udmeldelse af Skønsmand, eller hvor et Vidnes Nødepligt begæres udvidet.

Den her omhandlede Forberedelse af Domsforhandlingen er efter Udkastet i sine Hovedtræk ordnet paa følgende Naade:

Overanklageren udiærtdiger Anklageskrift og sender dette til Landsrettens Kontor tillegemed en Fortegnelse over de Beviser, som agtes fremførte under Domsforhandlingen, samt Udskrift af de i Sagen foretagne retslige Undersøgelises- og Bevisforhandlinger, ledsaget af de dertil hørende Dokumenter og andre Bevismidler. Genpart af Anklageskriftet forlyndes for Tiltalte, der samtidig spørges, om han alt har antaget en Forsvarer. I modsat Fald tager, saa vidt fornødent, Retten Bestemmelse om, hvorvidt en saadan vil være at bestille (jfr. Kap. VI.). Ligeledes forlyndes Genpart af Bevisfortegnelsen for Tiltalte eller meddeles dennes Forsvarer, og Sidstnævnte meddeles der tillige Genpart af Anklageskriftet samt Udskrift af de i Sagen foretagne Undersøgelises- og Bevisforhandlinger, hvorhos der gives ham og Tiltalte Afgang til de paa Rettens Kontor fremlagte Dokumenter.

Paa Anklageskriftet er anført en Frist, inden hvilken Tiltalte eller dennes Forsvarer

eventuelt maa fremkomme med Forjvarets Bevisfortegnelse samt med sine Begæringer om Foretagelsen af bestemte Bevisbehandlinger ved Undersøgelsesret eller om yderligere Forundersøgelse, om at en Bevisførelse, som er bebudet i Overanklagerens Bevisfortegnelse, maa ske paa anden Maade, end der opgivet — f. Eks. at et Vidne, som Overanklageren vil lade afhøre og edkæfte ved en Undersøgelsesret, maa blive indkaldt for den dømmende Ret — om Sagens Foretagelse paa et andet Ting, om dens Foretagelse henholdsvis med eller uden Rævninger, eller om dens Overstyrning til en anden Ret. Modsjætter Overanklageren sig noget af det saaledes begærte, forelægges Sagen Landsretten til Afgørelse, efter at der eventuelt er givet Parterne Beskjæd til at utre sig mundtligt eller skriftligt. Hvis en Begæring om yderligere retslig Undersøgelse eller Bevisbehandling tages til Følge, skal Overanklageren foranstalte det i saa Henseende fornødne foretaget. Hvis derimod enten ingen saadan Begæring fremkommer fra Forjvarets Side, eller de fremkomne Begæringer afflaas af Retten, staar der, ligesom naar Sagen efter foretagne yderligere Undersøgelse paany kommer frem for Retten, hun tilbage at saa Sagen berammet — alt under Forudsjætning af, at Retten ikke af formelle eller retlige Grunde (§ 228) afviser Sagen. Berammelsen foregaar derved, at Retsskriveren med Bistand af Overanklageren udarbejder en Rejseliste over de Sager, der ville være rede til Behandling paa det foreslaaende Ting, hvilken Liste forelægges Formanden, der saavel straks som senere kan foretage Forandringer i samme. Overanklageren foranstalter derefter Tiltale, Forjvaret, Vidner og Syns- og Stønsmand indkaldte til den Dag, paa hvilken han antager, at Sagen tidligt vil komme for. Om eventuelle Udjættelser sendes øjeblikkelig Meddelelse til alle Bedkommende. Om Forandringer i Anklageskriftet (§ 218) eller Førelsen af ikke forud anmeldte Beviser (§ 223) jfr. nedenfor. Med Hensyn til Kapitlens enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 216.

Anklageskriftets Opgave er kun at tjene som Grundlag for Sagen i den Forstand, at det deraf tydelig kan ses, hvad Sigtede er sat under Tiltale for. Angivelse af, paa hvilke Beviser eller hvilken Lovfortolkning Anklagen støttes, hører derfor ikke hjemme i Anklageskriftet; Optagelse af sligt vilde skabe dets Overfluelighed og vilde kunne virke præjudicerende. Et Anklageskrift i f. Eks. følgende Form vil tilfredsfulde Udslættets Ord og Tante: „N. N. (Stilling etc.), boende —,

støttes herved under Tiltale ved N. N. Landsret til at lide Straf efter Straffelovens § 190 eller § 186 for den 27de Januar d. A. om Etermiddagen paa N. N. Sied forjættelig med eller uden Overlæg, at have dræbt N. N. ved et Bøstestub. (Doto) (Understrift). [Sagen foretages for Rævninger ved Juli-Tinget 189 — i N. N. Skibstad].

Reglen i det tidligere Forlags § 248 in fine („Omfatter Anklagen flere Sigtede eller flere strafbare Handlinger af den samme Sigtede, bliver hver af disse punktvis at ommelde“) er ikke medtaget i nærværende Udsætt; thi, vel bør denne Regel iagttages, hvor det er gørligt, og hvor saadant virkelig tjener til at gøre Anklageskriftet tydeligt, men en ubetinget Forstrift derom vilde ofte føre til uden Nytte at gøre Anklageskriftet vidtløstigt og uoverskueligt, og i mange Tilfælde vilde Jagttagelsen af en saadan Forstrift være umulig. Det sidste vil f. Eks. gælde, hvor en Person sættes under Tiltale for en Række Misbegreb eller for en Række Støfttyverier som ikke kunne ophjæves enkeltvis. Det første vil f. Eks. gælde, hvor flere Personer i Forening have begaaet flere Indbrudstyverier. Den for Rævningerne nødvendige nærmere Præciserings vil kunne opnaas gennem de skriftligt affattede Spørgsmaal.

§ 217.

Reglen i 1ste Stykke om Sagens Tingfæstning har særlig Betydning med Hensyn til §§ 59, 63, 115, 2det Stykke, 150, 168, 200 og 206, 3dje Stykke. Med Hensyn til Anklageskriftets Fortyndelse, jfr. Kap. IX.; med Hensyn til Valg eller Bestiftelse af Forjvaret Kap. VI.

§ 218.

Der sondres her mellem den Udvidelse af Tiltalen eller Berigtigelse af Anklageskriftet, der finder Sted i den Domsforhandlingen (1ste Stykke), og Udvidelse eller Berigtigelse efter Domsforhandlingens Begyndelse (2det Stykke). Medens der nemlig i første Tilfælde ikke er nogen Grund til at fravige det ligefremme Krav, at enhver saadan Udvidelse eller Berigtigelse bør foregaa under Jagttagelse af de samme Former, som gælder for den oprindelige Tiltale, maa der i sidstnævnte Tilfælde særlig tages Hensyn dels til, at der ikke, hvor det kan undgaaes, bør holdes mere end een Domsforhandling med Hensyn til samme Tiltalte, dels til, at en een Gang begyndt Domsforhandling som Følge af det med en Udsettelse forbundne Bøvær for Ret, Parter, Rævninger, Vidner, Syns- og Stønsmand etc. ikke gerne bør afbrydes,

naar saadant ikke er strengt nødvendigt. Der er derfor givet Afgang til under Domsforhandlingen dels at udvide Tiltalen til andre af Tiltalte begaaede strafbare Handlinger, forudsat at Retten tillader det, og enten Tiltalte samtykker dertil eller den Handling, der er Spørgsmaal om, er begaaet under selve Domsforhandlingen, dels at foretage Berigtigelse af Anklagestrifets Angivelser. Hvorvidt saadanne Berigtigelser kunne gaa, maa afgøres af Retten, og det Synspunkt, der af Retten bør lægges til Grund, er angivet ved Reglen i 2det Stykke af § 257. I samme Omfang, hvori Retten kan domstæde med Fravigelse af Anklagestrifets Indhold, maa den nemlig ogsaa kunne tillade Berigtigelse i dette. Følgelig vil Berigtigelse af Straffebestemmelsen jaavel som af Angivelserne om de med Forbrydelsen forbundne Omstændigheder kunne finde Sted, under Forudsætning af, at Tiltalte dog har haft eller derefter faar — om fornødent gennem Udfærdigelse af Sagen — fyldestgørende Afgang til Forjaar. Derimod vil en Berigtigelse, der i Virkeligheden gaar ud paa at substituere en helt anden Handling end den, paa hvilken Anklagestrifet tager Sigte, ikke kunne finde Sted uden efter Reglen om Tiltaltes Udvidelse; hertil vil altsaa træves Tiltaltes Samtykke.

§§ 219 og 220.

Det, der skal indleveres paa Rettens Kontor, er en fuldstændig Udskrift af de under Efterforsøgningen eller Forundersøgelsen foretagne retslige Undersøgelser- og Bevis-handlinger, ledet af samtlige til en Retssag fremlagte Dokumenter og andre i Bevaringtagne lignende Bevismidler. Derimod er der ingen Nødvendighed for at fremskomme med andet (f. Eks. Rapporter, Breve, Meddelelser), som vel har figureret i de forberedende Undersøgelser, men som ikke ere fremlagte som Bilag til Retssagen og heller ikke agtes benyttede under Domsforhandlingen.

Det ligger som Konsekvens i den Opgave, der ved § 20 er anvist Anklageren, at han paa sin Bevisfortegnelse bør opføre samtlige de Beviser, der af ham stannes at være af Betydning til Udfindelse af Sandheden, og ikke blot dem, der støtte Anklagen. Paa mulige Forhørmelser i saa Henseende roades der imidlertid Bod ved Tiltaltes Retligheder efter § 221. Naar der i Bevisfortegnelsen forlanges en kort Angivelse af, hvad der agtes godtgjort ved Hjælp af de Beviser, som agtes fremførte, er Tanken hermed den, dels at give Tiltalte fyldestgørende Afgang til at forberede sit Forjaar (Ankla-

gens Vidner behøve jo nemlig ikke i Forvejen at have været afhørte inden en Ret, og tænker man sig, at Anklagen uden Varsel fremfører et Vidne, der maatte i Virkeligheden vidne falsk eller letfærdig angaaende et Hovedpunkt, kan dette blive sælbende for Tiltalte, medens denne, naar han i Forvejen veed, at saadant Vidnesbyrd vil fremkomme, maatte kunne stæde sig til Godtgørelse af dets Uværdighed, dels at stæde et Grundlag for Rettens Afgørelse af en eventuel Divergens mellem Parterne om Raaden, hvorpaa Bevis for det paagældende Punkt retteligt bør tilvejebringes. Som en Følge heraf bør Bevisfortegnelsen for hvert enkelt Bevismidlets Vedkommende angive, hvad der ved dette agtes godtgjort. Paa den anden Side bør denne Angivelse være saa kort som mulig, og der kan ikke være noget til Hinder for, at den sker under Benyttelse af Henvisninger til Sagens Akter. Om Vidner skulle fores under selve Domsforhandlingen eller ej, afgøres af Overanklageren, eller, hvis Forsvaret rejser Indsigelse i Henhold til § 221 Nr. 2, af Retten (d. v. i. som Regel dennes Formand, se § 230), jfr. § 102 om de Regler, som skulle være vejledende for dennes Afgørelse, og § 95, 2det Stykke om Omgørelsesadgangen. — Foruden at træffe de i Slutningen af § 219, 1ste Stykke, samt i §§ 221 og 222 nævnte Afgørelser tilkommer det ifølge § 230 endvidere Rettens Formand at træffe Beslutning om Sagens Udskillelse og Forrenting (§§ 61 og 63), om Tiltaltes Anhørdelse, Fængsling eller Løsladelse saavel som enhver anden Beslutning, der sigter til at forberede Domsforhandlingen, derimod ogsaa om en sænket Tiltaltes Henbringelse til Fængslet (jfr. § 170).

Naar det i § 219, 2det Stykke, hedder, at „det bør iagttages, at ikke flere Vidner end fornødent indfaldes“, er dette nærmest en Paamindelse til Overanklageren. Retten har nemlig ingen Nødvendighed til at egen Drift at begrænse det af Overanklageren paa hans Bevisfortegnelse opførte Bevismateriale (noget andet er, at Rettens Formand, hvis han paa dette Trin maatte blive opmærksom paa, at Overanklageren har i Sinde at fore et tilsyneladende urimeligt Antal Vidner, vil kunne finde sig foranlediget til en Udtalelse herom), og hvad Tiltalte angaar, da er der kun givet ham Afgang til at foranledige en retslig Afgørelse af, om ikke et Bevis, som er opført i Overanklagerens Bevisfortegnelse, hellere bør tilvejebringes paa anden Maade end dertil anført, men ikke til at modjætte sig en af Overanklageren ansat Vidne-Indfaldelse som helt og holdent overflødig. Tiltalte vil her-

efter vel kunne fremsætte Paastand paa, at et Vidne, hvis Forklaring skal benyttes, maa blive ført for den dømmende Ret i Stedet for en Underfølgelsesret eller omvendt, men derimod ikke paa, at Vidneforklaring angaaende et vist Punkt overhovedet bør undlades som irrelevant for Sagen. — Hvis en Overanklager skulde vise Tilbøjelighed til at tilsidefatte den her omtalte Regel, vil en Udtalelse besaaende fra Rettens Side under en Domsforhandling formentlig vise sig tilstrækkelig virksom til at forhindre Gentagelse. Tilfælde kan Retten give sin Opfattelse Udtryk derigennem, at den fritager Domsfældte for at bære Omkostningerne ved overflødige Bevisforanstaltninger (jfr. § 395), og vil endog, om det skulde komme saa vidt, kunne paalægge Overanklageren selv at bære de paagældende Omkostninger (jfr. § 398).

Det skal endnu angaaende Vidne-Indfaldelsen fremhæves, at der paa dette Punkt er en vis Forskel mellem Overanklagerens og Tiltaltes Retstillning. Medens nemlig Overanklageren kan indfalde saa mange Vidner, han vil, er den Tiltalte, der med Hensyn til Vidne-Indfaldelse fremsætter Begæringer, som Overanklageren modkæfter sig, undergiven Rettens Formands Afgørelse. Erfaringen fra Udlandet viser nemlig, at saadan Kontrol er nødvendig, idet der i Almindelighed er Tilbøjelighed hos Forsvaret til at forlange flere Vidner indfaldte end nødvendigt eller rimeligt, til Gønde for dem, der ialsedes tvinges til at møde som Vidner, til ingen Nytte for Sagen og til Udgift for det Offentlige, der skal afholde de dermed forbundne Omkostninger, ligesom saadan unyttig Bevisførelse under Domsforhandlingen kan virke trættende og aflede Opmærksomheden fra, hvad det egentlig kommer an paa. Hvis imidlertid Tiltalte selv kan bevæge Vidnerne til frivillig at møde under Domsforhandlingen, kunne disse ikke nægtes førte (jfr. § 251), om end Retten naturligvis kan standse Afhøringen, saa snart det viser sig, at det, der spørges om, er irrelevant for Sagen (jfr. § 240).

Kaar det i § 220 hedder, at de paagældende Bevismidler „gøres tilgængelige“, menes her dermed for Tiltalte og dennes Forsvarer.

§ 221.

Begæring af det under Nr. 2 angivne Indhold maa navnlig ventes, hvor Overanklageren har anmeldt Opløsning af en tidligere afgiven Forklaring af et Vidne, som det er Tiltalte magtpaaliggende at saa umiddelbart frem for den dømmende Ret.

Sidste Stykke er optaget efter N. L. § 294 som et praktisk Midde til paa en let og simpel Maade at fjærne formelle Fejl, f. Eks. urigtigt Bærneting eller andre Mangler, som dog vilde bevirke Afvisning (jfr. særlig § 228) eller Friindelse. I øvrigt vil i Reglen Tiltalte, og da især den fængslede Tiltalte, være lige saa interesseret som Overanklageren i at undgaa, at Eiden spildes med Ting, der bagetier paa Grund af formelle Fejl maa gøres om.

§ 222.

Det er selvfølgelig Meningen, at den stillede Sikkerhed efter Rettens Bestemmelse skal tilbagegives, hvis Tiltalte friindes, og Vidneforslen viser sig at være af Betydning eller dog rimelig, men skal anvendes til Dækning af Udgifterne ved samme, hvis den viser sig betydningsløs og urimelig. — Regler som de i 2det Stykke givne fandtes ikke i det tidligere Forslag. Reglerne i 1ste Punktum tilføjte at give Tiltalte Abgang til at saa raadet Ved paa, at Paatalemyndigheden mulig har benyttet sin Valgret med Hensyn til Bærneting for enkelthaaende Retshandlinger eller Forundersøgelsen med ensidig Hensyntagen til Anklagens Interesser, eller at den Dommer, som har haft med disse forberedende Retshandlinger at gøre, har vist en lignende ensidig Interesse.

§ 223.

Den her givne Regel om Forandring i Bevisfortegnelsen er simple og friere end det tidligere Forslags § 273, der til Deis foreskrev en bestemt Frist, regnet fra Domsforhandlingen, inden hvilken saadan Forandring skulde anmeldes. Denne Frihed er paa den ene Side naturlig under Hensyn til den store Forskel, der kan være i Hensende til det paagældende Bevis' Betydning og Forhold til Sagen i det hele, paa den anden Side uden Betænkelighed, da Modparten altid, hvis Sagen endnu ikke er berammet, kan rette Anmodning til Retshormanden om at give den fornødne Frist i Anledning af det anmeldte ny Bevis, eller, hvis Berammelse alt har fundet Sted, kan anmode om Sagens Udfættelse efter § 229; (om ny Beviser, der først fremsføres eller anmeldes under selve Domsforhandlingen, se § 251).

I Henvisningen til §§ 219—222 ligger blandt andet, at, hvis der fra Tiltaltes Side anmeldes et nyt Bevis, der skal tilvejebringes ved det Offentliges Foranstaltning, og det mod saadant Bevis rejses Protest fra An-

klagerens Side, træffer Rettens Formand afgørelse desangaaende.

§ 224.

Den her omtalte Bevisførelse inden Domsforhandlingen kan enten være besluttet af Overanklageren eller være fremsat ved en Begæring fra Forvarets Side i dettes Bevisfortegnelse eller Tilkøbet til samme, imod hvilken Anklageren ikke har protesteret, eller som Rettens Formand har tilladt i Henhold til § 223 trods Anklagerens Protest. Med Hensyn til Sikkerhedsstillelsen jfr. Bemærkning til § 222.

Følge Det Stykke foregaar den her omtalte Bevisoptagelse efter Reglerne i Kap. XX; de Regler, der i saa Henseende navnlig ville være af Betydning, ere Reglerne i §§ 207, 208 og 210. De fornødne Udfrister vil lige mindst 3, nemlig 1 til Overanklageren, 1 til Forvareten (eller Tiltalte) og mindst 1 til Retten.

§ 225.

Den for Sagerens Berømmelse her givne Regel er formentlig den eneste praktiske. Hvoraa en Sag kan toges for til Domsforhandling, maa jo nemlig bero ikke blot paa vedkommende Sags egen Bestaaenhed og Forberedelse, men ogsaa paa, hvilke andre Sager der skal til Behandling paa samme Tid. Først naar der haves et vist Overblik herover, vil Retssagen kunne udfærdiges, og den enkelte Sags Forhandlingsdato med nogenlunde Sikkerhed fastsættes.

§§ 226 og 227.

Saaledes som Domsforhandlingens Forberedelse i det hele er ordnet efter nærværende Udsigt, har man fundet, at det hensigtsmæssigst kan — saaledes som det ogsaa bruges i Norge — overlades Overanklageren at foranstalte Tiltalte, Vidner og Syns- og Skønsmand indfaldte, og at det kun vilde være unødigt Omkost, om Indfaldelserne skulde udfærdiges paa Rettens Kontor. Stævning til en bestemt Dag til Tiltalte (derunder ogsaa den sænklede Tiltalte) vil lige Stævning til den Dag, paa hvilken Overanklageren efter sit Skøn antager, at Sagen vil komme for (som Tinget er Tiltalte underrettet ved den Paategning, som derom findes paa Anklageskriftet, § 216 in fine.) Ved Bestemmelse af Dagen vil Overanklageren først og fremmest have at se hen til: Retssagen, hvis denne er fastsat. Foraa vidt han imidlertid er paa det rene med, at visse Forandringer i denne ere eller vilde blive nødvendige, bør han selvfølgelig indrette sin Stævning derefter. I Tvivlstilfælde bør

han ikke lade Stævningen udgaa tidligere end det af Hensyn til 4 Dages Fristen er nødvendigt, men paa den anden Side stævne til den tidligste Dag, hvorefter der kan blive Spørgsmaal. Tidligere end paa den i Stævningen nævnte Dag vil Sagen nemlig ikke uden Tiltaltes Samtykke kunne behandles, derimod vel paa en hvilken som helst senere Dag, kun at der da bør gives alle Vedkommende Underretning herom. Ved Indfaldelse af Vidner og Syns- og Skønsmand maa § 104, 2den og 3dje Stykke, jfr. § 103 iagttages. § 226, Det Stykke, maa sammenholdes med § 170, hvoraf fremgaar, at det er Rettens Formand, der tager Bestemmelse om Tiltaltes Henbringelse til andet Varetægtsfængsel; saadan Beslutning maa da Overanklageren indhente og foranstalte ivertsat.

§ 228.

Denne Paragraf er ligesom det tidligere Forslags tilsvarende Regel motiveret ved den nærliggende Betragtning, at det bør undgaaes, at det hele besværlige Domsforhandlingsapparat sættes i Scene, hvor det paa Forhaand er givet, at det ingen Nytte vil være til. Der aabnes her Afgang til paa et hvilket som helst Tidspunkt inden vedkommende Tings Begyndelse at afvise en Sag dels af Formalitetsgrunde (jfr. dog herved Principperne i §§ 241, 3dje Stykke, og 321) dels paa Grund af manglende Paatalet hos Overanklageren (jfr. herved §§ 31, 32 og 35), dels endelig fordi det i Anklageskriftet bestrevede Forhold efter Rettens Opfattelse overhovedet ikke er strafbart eller at Straf er ubeløst ved Forældelse eller af anden lignende Grund, ved hvilket sidste der sigtes til anden saadan jærlig Omstændighed, der ligger udenfor selve det forbrudte Forhold, altsaa f. Eks. efterfølgende Gæstefab, retskraftig Dom, Amnesti, at Handlingen er begaaet udenfor Territoriet af en ikke her hjemmehørende Underaat etc. Forudsætningen er selvfølgelig, at de paagældende faktisk Omstændigheder fremtræde som utvivlsomme. Er Retten derimod i Tvivl om, hvorvidt Grund til en saadan Afvisning er til Stede, kan den, uden at præjudicere Spørgsmaalet, undlade Afvisning, selv hvor denne er begæret fra Forvarets Side, idet Afgørelsen derved henføres til selve Domsforhandlingen, jfr. § 241 in fine, hvorved i øvrigt til Forebyggelse af Misforstaaelse skal bemærkes, at de under 2 og 3 nævnte Omstændigheder, naar de først gøres gældende under selve Domsforhandlingen, ville bevirke Frifindelse, ikke Afvisning.

Af samme Grund som ovenfor nævnt giver Paragraffen Retten Bestyrelse til af

egen Drift at forandre den af Overanklageren ved Borteagning paa Anklageskriftet foreløbig traafne Bestemmelse med Hensyn til Sagens Behandling henholdsvis med eller uden Røvninger. De i denne Paragraf omhandlede Afgørelser træffes af selve Landsretten, ikke af Formanden alene, jfr. § 230.

§ 229.

Saaan Udøttelse vil efter Omstændighederne kunne iværksettes simpelt hen ved en af Rettens Formand godkendt Forandring af Retslisten.

§ 230.

Reglen om den sænklede Tiltaltes Ret til at fremsætte sine Bemærkninger til Retten for Fængselsbestyreren, jantedes at denne skal indføre dem i en særlig Bog og straks jende Udskrift af samme til Retten og eventuelt tillige til Overanklageren, jantedes ikke i det tidligere Forslag, men vil formentlig findes praktisk.

Kapitel XXII.

Almindelige Bestemmelser om Domsforhandling ved Landsret.

Dette Kapitel forer til det tidligere Forslags 4. Affinit. Kap. III. Foruden at der er gjort en Del redaktionelle Forandringer og udeladt adskillige som overflødige anjete Bestemmelser, findes ogsaa paa flere Punkter Realitetsændringer, af hvilke følgende ere de væsentligste:

Der er i § 231 givet Afgang til om foruødent at fortætte en begyndt Domsforhandling, nanjet at en Dommer eller Røvning faar Forsald, naar Sagen kun frembyder ringe Tvivl, dog at Domsafsigelsen forudlatter Enighed hos de tilbageblivende Dommere, ligesom den nødvendige Røvningemajoritet, nanjet den ene Røvnings Jratræden, uforandret er 8. Reglen er optaget efter N. L. § 8, 2. Stif. og motiveret ved det uheldige i at en begyndt Domsforhandling spildes; den frembyder formentlig, naar den knyttet til de angivne Vetingelser, ingen Vetenkeligheder.

Lignende Bemærkninger gælde om den udvidebe Afgang, der i § 234 er givet til Foretagelse af Domsforhandling trods Tiltaltes Udelblivelse. Ogsaa denne har sit Forbillede i fremmed Ret, særlig i den norske og tyske Straffeprocès. Den er altid afhængig af, at Retten ikke finder Tiltaltes Røvørelse nødvendig og derhos begrænjet til fire be-

stemte Tilfælde, af hvilke de to første ikke ramme nogen Siget uden hans Vidende og Vilje, medens de to sidste netop i første Række have Karakter af en Begunstigelse for Tiltalte.

§ 241 giver — hvad der formentlig er praktisk — første Afgang end det tidligere Forslags § 290 dels til at saa visse Svørgsmaal, der muligvis ville gøre hele den øvrige Behandling overflødig, afgjorte præliminært (jfr. Paragrafens 2. Stif.), dels til at komme ud over Formalitetsstif., uden at stifbe den hele Procedure (Paragrafens 3. Stif. i Beg.).

§ 242 er brugt Udtryk, der tilfigte stærkere end stif i det tidligere Forslags § 291 at betone, at Sigtedes Afhøring ikke bør have Karakter af noget insinuatorisk Forhør.

§ 243 er indført den Forandring, at Rodafhøring først kan finde Sted, naar den første Afhøring helt er slutet. Den Afgang til Rodafhøring af et Vidne successivt med Hensyn til hvert enkelt „Punkt“, som det tidligere Forslags § 293 gav, har man fundet uforenelig med en ordentlig og planmæssig Afhøring fra den Partis Side, som fører Vidnet.

Det er derhos udtrykkeligt udtalt, at den Part, som fører Vidnet, efter stif Rodafhøring har Ret til Genafhøring, saa vidt saadan foranlediges af Rodafhøringen, samt at Formanden kan tillabe yderligere Svørgsmaal.

Bemærkningen i det tidligere Forslags § 293 om, at Devisførelsen nærmest er Parternes Sag, er udeladt som overflødig ved Siden af de nærmere Regler, som Udskjætet giver.

§ 248 Nr. 1 er der gjort en udtrykkelig Tilføjelse om, at Retten kan bestemme, at Syns- eller Skandsmænds skriftlige Erklæring ikke skal oplæses, men at mundtlig Afhøring helt eller delvis skal træde i Stedet.

Reglen under Nr. 3 er omstrevet jantedes, at en i Henhold til § 100 fremjat Begring ved at vidne under Domsforhandlingen ikke udelukker fra at oplæse den Forflaring, som Vedkommende tidligere maatte have afgivet.

Under Nr. 4 er tilføjet en Regel om Afgang til Oplæsning af Vidneforflaringer af de i D. L. 1—2—1 og 2 omhandlede Personer samt af Personer med Eterterritorialtetsret.

Endvidere er Slutningsregalen i det tidligere Forslags § 298 om, at Tilførelser om Retsforhandlinger under Eterforflaringen normalt ikke maatte oplæses, udeladt som bl. a. hvilende paa Forudfætninger i det tidligere Forslag med Hensyn til Forholdet imellem Eterforflaring og Forunderføjelje, der ikke i